

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 51

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 27 ianuarie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 541 din 26 septembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă	2–3
	Decizia nr. 584 din 8 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 503 alin. (2) pct. 3 din Codul de procedură civilă	4–5
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
46.	— Hotărâre pentru stabilirea drepturilor de diurnă, cazare, hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport ale personalului militar și civil participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român	6–8
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI		
86.	— Decizie privind eliberarea domnului Constantin Robu din funcția de secretar de stat, șef al Corpului de control al prim-ministrului	9
87.	— Decizie privind numirea domnului Daniel Dragoș Tănăsioiu în funcția de secretar de stat, șef al Corpului de control al prim-ministrului	9
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
8.	— Ordin al ministrului afacerilor interne privind conferirea Semnului onorific <i>În Serviciul Patriei</i>	10
93.	— Ordin al ministrului finanțelor publice privind stabilirea fondului anual de premiere pentru Loteria bonurilor fiscale, repartizarea acestuia pentru extragerile lunare aferente anului 2020, precum și pentru organizarea unor extrageri ocazionale ale Loteriei bonurilor fiscale	10
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 62 din 9 decembrie 2019 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	11–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 541**

din 26 septembrie 2019

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 521 alin. (3)
din Codul de procedură civilă**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Obștea de Moșneni sat Tulnici, județul Vrancea în Dosarul nr. 976/44/2016 al Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 799D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, în principal, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, arătând că se critică modul de interpretare a textelor de lege deduse controlului de constituționalitate prin prisma interpretării acestora date de Înalta Curte de Casație și Justiție, ceea ce nu constituie o veritabilă critică de neconstituționalitate. În subsidiar, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, apreciind că nu sunt încălcate dispozițiile constituționale invocate de autoarea acesteia.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 31 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 976/44/2016, **Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Obștea de Moșneni sat Tulnici, județul Vrancea, într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii prin care aceasta a solicitat, în esență, să se constate refuzul nejustificat al Inspectoratului Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare Focșani de a pune în executare o sentință civilă definitivă referitoare la decontarea sumelor convenite cu titlu de compensații pentru produsele pe care proprietarii nu le recoltează din cauza funcțiilor de protecție stabilite prin amenajamentele silvice, care determină restricții în recoltarea de masă lemnoasă.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că art. 97 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic prevede acordarea unor compensații reprezentând contravaloarea produselor pe care proprietarii nu le recoltează, datorită funcțiilor de protecție stabilite prin amenajamente silvice care determină restricții în recoltarea de masă lemnoasă. Potrivit

art. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 861/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de acordare, utilizare și control al sumelor anuale destinate gestionării durabile a fondului forestier proprietate privată a persoanelor fizice și juridice și a celui proprietate publică și privată a unităților administrativ-teritoriale și pentru aprobarea Procedurii de realizare a serviciilor silvice și de efectuare a controalelor de fond, aceste forme de sprijin se vor finanța numai după primirea deciziei favorabile a Comisiei Europene privind ajutoarele de stat. În anul 2012, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a obținut avizul favorabil din partea Comisiei Europene, prin decizie valabilă până la 30 iunie 2014. Cu toate acestea, nu s-a elaborat un nou act normativ de aprobare a normelor metodologice de acordare, utilizare și control al ajutoarelor de stat pentru astfel de compensații. Ca atare, proprietarii fondurilor forestiere în discuție nu pot recolta masa lemnoasă și nici nu pot primi compensații, în instanță opunându-li-se Decizia nr. 36 din 23 noiembrie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care instanța supremă a dat o rezolvare de principiu chestiunii de drept disputate, statuând că, pentru acordarea compensațiilor menționate, după data de 1 ianuarie 2010, trebuie să existe decizia favorabilă a Comisiei Europene privind ajutorul de stat și să fie adoptate normele metodologice ulterioare. Se susține că textul criticat din Codul de procedură civilă, în temeiul căruia Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat decizia menționată, este neconstituțional întrucât încalcă principiul independenței judecătorilor, deoarece judecătorul investit cu soluționarea unei cauze este obligat să respecte cele statuate de instanța supremă.

6. **Curtea de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând, în esență, că, prevederile de lege criticate nu aduc atingere normelor constituționale invocate, ci, dimpotrivă, contribuie la asigurarea exigențelor statului de drept.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, precizează că procedura criticată nu afectează independența judecătorului, căci elementele de fapt sunt lăsate la aprecierea sa suverană, întocmai ca în situația în care ar trebui să facă aplicarea unui text de lege precis și clar, indiscutabil. Totodată, ea nu afectează nici indivizibilitatea soluționării cauzei, întrucât rezolvarea acesteia rămâne tot în sarcina judecătorului, iar nu a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

9. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile de lege criticate nu aduc atingere textelor și principiilor constituționale invocate în motivarea excepției.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă prevederile art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă. Acestea au fost modificate prin Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.074 din 18 decembrie 2018, dar soluția legislativă s-a menținut, textul având, în prezent, următoarea redactare:

„(3) *Dezlegarea dată problemelor de drept este obligatorie de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar pentru instanța care a solicitat dezlegarea, de la data pronunțării deciziei.*”

13. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 124 alin. (3) care consacră independența judecătorilor. Prin raportare la art. 20 alin. (2) din Constituție, invocă și prevederile art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil*, art. 13 — *Dreptul la un recurs efectiv* și art. 17 — *Interzicerea abuzului de drept* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 20 — *Egalitatea în fața legii* și art. 47 — *Dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil* din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, prin Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, a fost recunoscută posibilitatea instanțelor de a solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe hotărâri prin care să dea rezolvări de principiu chestiunilor de drept de a căror clarificare depinde soluționarea pe fond a cauzelor și cu privire la care judecătorii, în cursul judecății, consideră că este necesar să solicite concursul instanței supreme care să tranșeze cu titlu definitiv problema în discuție. Această nouă competență a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost reglementată în scopul prevenirii apariției jurisprudenței neunitare la nivelul instanțelor naționale, prin oferirea de soluții care se impun cu forță obligatorie atât instanței care a solicitat pronunțarea unei astfel de hotărâri prealabile, cât și celorlalte instanțe confruntate cu

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Obștea de Moșneni sat Tulnici, județul Vrancea, în Dosarul nr. 976/44/2016 al Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Galați — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 26 septembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

probleme de drept similare, decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție având, în toate cazurile, efecte doar pentru viitor.

15. Analiza Înaltei Curți de Casație și Justiție poartă exclusiv asupra problemei punctuale indicate de judecătorul cauzei, care, anticipând dificultatea chestiunii și riscul ca aceasta să genereze interpretări diferite în momentul în care diverse instanțe ar ajunge să examineze respectiva chestiune de drept, solicită instanței supreme să statueze într-o manieră care să clarifice și să fixeze o optică unitară, generalizată la nivelul tuturor instanțelor din țară.

16. Funcția preventivă și unificatoare a acestei proceduri este benefică actului de justiție, asigurând realizarea premiselor pentru întrunirea caracteristicilor unui proces echitabil, ca exigență a statului de drept izvorâtă din prevederile art. 21 din Legea fundamentală, dar și din cele ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Aceasta, deoarece se evită interpretările diferite pe care diverse instanțe le-ar putea da aceleiași problematici, iar părțile din proces beneficiază de certitudinea previzibilității dispozițiilor legale aplicabile situației de fapt conflictuale în care se află. Totodată, prin această procedură se asigură și respectarea principiului constituțional al egalității în fața legii și a autorităților publice, procesele urmând să fie soluționate în baza unor prevederi legale interpretate unitar, astfel încât persoanele implicate în litigii aflate pe rolul unor instanțe diferite vor beneficia de un tratament juridic egal.

17. Faptul că, potrivit textului de lege criticat în cauza de față, soluția pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție se impune cu forță obligatorie tuturor judecătorilor nu aduce atingere independenței acestora, întrucât, în cadrul proceselor pe care le soluționează, judecătorul își menține prerogativa decizională neștirbită, în sensul că va aprecia întregul ansamblu probatoriu în mod obiectiv, în absența oricăror influențe exterioare care să îi afecteze libertatea de a ajunge la o soluție bazată exclusiv pe propria argumentare rațională. Interpretarea obligatorie dată de instanța supremă se integrează în esența textului de lege interpretat, explicând înțelesul acestuia, clarificând modul său de aplicare și evidențind semnificația corectă a conținutului său normativ, fără să impună însă judecătorilor care urmează să îl aplice soluții prestabilite pentru situații date, ci permițând coroborarea acestuia, în cadrul procesului de interpretare și aplicare a legii la speță, cu toate celelalte elemente de fapt și de drept pe care judecătorul își va fonda raționamentul care va conduce la soluționarea litigiului.

18. În consecință, Curtea constată că textul de lege criticat nu contravine dispozițiilor constituționale și convenționale invocate de autoarea excepției de neconstituționalitate.

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 584

din 8 octombrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 503 alin. (2) pct. 3
din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 503 alin. (2) pct. 3 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Nicolae Stoian în Dosarul nr. 3.088/2/2017 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.315D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că autorul excepției de neconstituționalitate a depus la dosarul cauzei note scrise, prin care solicită admiterea acesteia, prezintă cadrul procesual al invocării acesteia și menționează jurisprudența Curții Constituționale referitoare la art. 318 alin. 1 din Codul de procedură civilă din 1865. Totodată, solicită judecarea cauzei și în lipsă.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 646 din 14 iunie 2012.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 19 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 3.088/2/2017, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 503 alin. (2) pct. 3 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Nicolae Stoian într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației în anulare formulată împotriva unei decizii a Curții de Apel București prin care s-a admis recursul formulat și s-a casat sentința atacată.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale deoarece permit numai recurentului să introducă contestația în anulare întemeiată pe dispozițiile art. 503 alin. (2) pct. 3 din Codul de procedură civilă. Astfel, este înfrânt principiul egalității armelor, partea care nu are calitate de

recurent fiind defavorizată prin imposibilitatea invocării omisiunii de a-i fi analizate apărările.

7. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. În acest sens arată că este opțiunea legiuitorului de a reglementa condițiile de exercitare a căilor extraordinare de atac.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

10. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 503 alin. (2) pct. 3 din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins:

— Art. 503 alin. (2) pct. 3: „(2) *Hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație în anulare atunci când: [...]*

3. *instanța de recurs, respingând recursul sau admitându-l în parte, a omis să cerceteze vreunul dintre motivele de casare invocate de recurent în termen*”.

14. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 52 privind dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, art. 124 privind înfăptuirea justiției, art. 129 privind folosirea căilor de atac și ale art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană. De asemenea, se invocă în susținerea excepției de neconstituționalitate și dispozițiile art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 20 privind egalitatea în fața legii și ale art. 21 privind nediscriminarea din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii

Europene, ale art. 7 privind egalitatea în fața legii, art. 8 privind dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești și ale art. 10 privind dreptul persoanei de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial din Declarația universală a drepturilor omului, precum și ale art. 14 privind egalitatea în fața instanțelor judecătorești și ale art. 26 privind egalitatea în fața legii din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice.

15. Totodată, se apreciază că dispozițiile legale criticate sunt în contradicție cu prevederile art. 1, art. 3—9, art. 13, 14, 20, 22, 29, 30, art. 32—35, art. 56, 57, 83, 148, 192 și 458 din Codul de procedură civilă, precum și cu ale art. 4, 5, 30, 34 și 37 din Codul civil.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că dispozițiile art. 503 alin. (2) din Codul de procedură civilă reglementează contestația în anulare specială, care este o cale de atac extraordinară, ce se poate exercita în cazurile limitativ prevăzute de lege împotriva hotărârilor pronunțate de instanțele de recurs. Motivul contestației în anulare specială prevăzut de art. 503 alin. (2) pct. 3 din Codul de procedură civilă, respectiv omisiunea cercetării unui motiv de casare, privește exclusiv hotărârile instanțelor de recurs, cale extraordinară de atac care poate fi exercitată numai pentru motivele de casare expres și limitativ prevăzute la art. 488 din Cod.

17. Raportat la critica de neconstituționalitate formulată în prezenta cauză, respectiv la faptul că numai reclamantul poate formula contestație în anulare întemeiată pe dispozițiile art. 503 alin. (2) pct. 3 din Codul de procedură civilă, Curtea reține faptul că în jurisprudența sa a statuat că dacă legiuitorul este suveran în a reglementa diferit în situații diferite accesul la o cale ordinară de atac, fără ca prin aceasta să fie afectat accesul liber la justiție, *a fortiori* o atare concluzie se impune atunci când în discuție este accesul la o cale extraordinară de atac, care, prin definiție, are caracter de excepție și deci poate fi valorificată numai în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege, în caz contrar existând riscul producerii unor perturbări majore ale stabilității și securității raporturilor juridice (a se vedea în acest sens Decizia nr. 925 din 7 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 675 din 29 septembrie 2011).

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Nicolae Stoian în Dosarul nr. 3.088/2/2017 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 503 alin. (2) pct. 3 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 8 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru stabilirea drepturilor de diurnă, cazare, hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport ale personalului militar și civil participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 26 din Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, cu completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Personalul participant la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a)—c) din Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, cu completările ulterioare, denumit în continuare *personal*, beneficiază de diurnă în valută în următoarele cuantumuri:

a) ofițerii — 140 de euro/zi/persoană;

b) maiștrii militari, subofițerii, agenții de poliție și agenții de poliție penitenciară — 130 de euro/zi/persoană;

c) alte categorii de personal — 120 de euro/zi/persoană.

(2) Personalul participant la misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 121/2011, cu completările ulterioare, beneficiază de diurnă în valută în următoarele cuantumuri:

a) ofițerii — 70 de euro/zi/persoană;

b) maiștrii militari, subofițerii, agenții de poliție și agenții de poliție penitenciară — 65 de euro/zi/persoană;

c) alte categorii de personal — 60 de euro/zi/persoană.

(3) Diurna în valută prevăzută la alin. (1) și (2) reprezintă costul cheltuielilor uzuale, precum și costul transportului în interiorul localității în care își desfășoară activitatea; aceasta nu include cheltuieli de hrană și se calculează de la data părăsirii teritoriului național și până la data intrării în țară după executarea misiunii sau operației.

(4) Personalul care execută misiuni în sprijinul forțelor armate dislocate în zona de operații beneficiază, pe timpul cât își desfășoară activitatea în aceste zone, de aceleași drepturi de diurnă în valută ca și personalul prevăzut la alin. (1) și (2).

Art. 2. — (1) Personalul prevăzut la art. 1 beneficiază de cazare și hrană asigurate, în mod gratuit, de instituțiile trimitătoare.

(2) În situația în care nu se poate asigura dreptul de cazare în condițiile prevăzute la alin. (1) personalul beneficiază de decontarea cheltuielilor de cazare, în cuantumul prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre. Cheltuielile efectuate cu cazarea se decontează pe bază de documente justificative.

(3) În situația în care nu se poate asigura dreptul de hrană în condițiile prevăzute la alin. (1), personalul beneficiază de o alocație valorică de hrană în cuantum de 20 de euro/zi/persoană.

(4) Personalul care execută misiuni în afara localității/locului de dislocare dacă acesta se află în afara unei localități beneficiază de o alocație valorică suplimentară de hrană de 5 euro/zi/persoană.

(5) Cu prilejul zilelor festive naționale, personalul beneficiază și de drepturile de hrană potrivit normelor de hrană pentru suplimente care se acordă personalului Ministerului Apărării Naționale cu ocazia acestui tip de evenimente.

Art. 3. — Pe durata participării la misiune sau la operație, personalul beneficiază de 1 euro/zi/persoană pentru facilitarea legăturii cu familia și pentru recreere.

Art. 4. — (1) În perioada de desfășurare a misiunilor sau operațiilor, drepturile în valută prevăzute la art. 1—3 se plătesc în zonele de dislocare și/sau în conturi deschise în țară/străinătate, în primele 5 zile lucrătoare ale lunii pentru luna precedentă.

(2) Cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de plecarea în misiune, personalul poate primi un avans calculat pentru 30 de zile pentru drepturile prevăzute de prezenta hotărâre.

Art. 5. — (1) Personalul are dreptul la decontarea cheltuielilor de transport între locul de cazare și locul în care își desfășoară activitatea, în condițiile în care nu se poate asigura transportul cu mijloacele de transport ale forțelor armate dislocate în zona de operații sau ale organizației în cadrul căreia acesta își desfășoară activitatea.

(2) Decontarea cheltuielilor de transport în condițiile prevăzute la alin. (1) se face în baza unui raport aprobat de ministrul apărării naționale, în termen de cel mult 30 de zile de la începerea misiunii sau de la apariția situației ce determină necesitatea asigurării fondurilor.

Art. 6. — Personalul beneficiază de drepturile prevăzute de prezenta hotărâre în lipsa acordării acestor drepturi de către aliații, partenerii sau organizațiile internaționale sub egida cărora se desfășoară misiunile și operațiile, indiferent de denumirea sub care sunt acordate de către aceste entități și de cuantumul acordat.

Art. 7. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă:

a) Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004*) pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare;

b) art. 91 din Hotărârea Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 154 din 19 iulie 1995, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:

Ministrul apărării naționale,

Ionel Nicolae Ciucă

Ministrul afacerilor interne,

Marcel Ion Vela

Directorul Serviciului Român de Informații,

Eduard Raul Hellvig

Directorul Serviciului de Informații Externe,

Gabriel Vlase

p. Directorul Serviciului de Protecție și Pază,

Daniel-Ion Bălașa

p. Directorul Serviciului de Telecomunicații Speciale,

Ionel-Sorin Bălan

Ministrul finanțelor publice,

Vasile-Florin Cițu

București, 20 ianuarie 2020.

Nr. 46.

*) Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 are caracter militar și nu a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

LISTA

cu țările și cuantumul stabilite în vederea decontării cheltuielilor de cazare

Nr. crt.	Țara	Valuta	Cuquantum Cazare/zi
0	1	2	3
1	Afganistan	USD	180
2	Africa de Sud (Republica)	USD	110
3	Albania	euro	100
4	Algeria	USD	150
5	Anglia (Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord)	euro	150
6	Angola	USD	140
7	Antigua și Barbuda	USD	100
8	Antile	USD	100
9	Arabia Saudită	USD	110
10	Argentina	USD	110
11	Armenia	USD	140
12	Australia	USD	160
13	Austria	euro	150
14	Azerbaidjan	USD	120
15	Bahamas	USD	100
16	Bahrain	USD	100
17	Bangladesh	USD	100
18	Belarus	USD	110
19	Belgia	euro	150
20	Benin	USD	100
21	Birmania	USD	100
22	Bolivia	USD	120
23	Botswana	USD	100
24	Bosnia și Herțegovina	euro	100
25	Brazilia	USD	120
26	Bulgaria	euro	100
27	Burkina Faso	USD	100
28	Burundi	USD	120
29	Cambodgia	USD	100
30	Camerun	USD	100
31	Canada	USD	150
32	Capul Verde	USD	100
33	Cehia (Republica)	euro	150
34	Centrafricană (Republica)	USD	100
35	Chile	USD	120
36	Chineză (Republica Populară)	USD	140
37	Ciad	USD	100
38	Cipru	euro	150
39	Coasta de Fildeș	USD	100
40	Columbia	USD	100

0	1	2	3
41	Congo	USD	100
42	Coreea de Sud	USD	180
43	Coreea (RPD)	euro	120
44	Costa Rica	USD	110
45	Croatia	euro	100
46	Cuba	euro	120
47	Danemarca	euro	150
48	Djibouti	USD	100
49	Dominicană (Republica)	USD	110
50	Ecuador	USD	110
51	Egipt	USD	100
52	Elveția	euro	150
53	Emiratele Arabe Unite	USD	100
54	Estonia	euro	150
55	Etiopia	USD	110
56	Fiji	USD	120
57	Filipine	USD	100
58	Finlanda	euro	150
59	Franța	euro	150
60	Gabon	USD	100
61	Gambia	USD	100
62	Georgia	USD	160
63	Germania	euro	150
64	Ghana	USD	100
65	Grecia	euro	150
66	Guatemala	USD	100
67	Guineea	USD	100
68	Guineea-Bissau	USD	100
69	Guineea Ecuatorială	USD	100
70	Guyana	USD	100
71	Haiti	USD	110
72	Honduras	USD	100
73	Hong Kong	USD	250
74	India	USD	100
75	Indonezia	USD	100
76	Iordania	USD	100
77	Irak	USD	80
78	Iran	USD	100
79	Irlanda	euro	150
80	Islanda	euro	130
81	Israel	USD	120
82	Italia	euro	150

0	1	2	3
83	Jamaica	USD	110
84	Japonia	USD	250
85	Kazahstan	USD	100
86	Kenya	USD	100
87	Kârgâzstan	USD	100
88	Kuwait	USD	150
89	Laos	USD	100
90	Lesotho	USD	100
91	Letonia	euro	150
92	Liban	USD	100
93	Liberia	USD	100
94	Libia	USD	130
95	Lituania	euro	150
96	Luxemburg	euro	150
97	Macedonia	euro	100
98	Madagascar	USD	100
99	Malaysia	USD	110
100	Mali	USD	100
101	Malta	euro	150
102	Maroc	USD	120
103	Mauritania	USD	100
104	Mauritius	USD	110
105	Mexic	USD	110
106	Moldova	USD	100
107	Mongolia	USD	110
108	Mozambic	USD	100
109	Muntenegru	euro	100
110	Myanmar	USD	100
111	Namibia	USD	100
112	Nepal	USD	110
113	Nicaragua	USD	110
114	Niger	USD	110
115	Nigeria	USD	160
116	Norvegia	euro	150
117	Noua Zeelandă	USD	160
118	Olanda	euro	150
119	Oman	USD	100
120	Pakistan	USD	140
121	Panama	USD	110
122	Papua-Noua Guinee	USD	100
123	Paraguay	USD	100
124	Peru	USD	110

0	1	2	3
125	Polonia	euro	150
126	Portugalia	euro	150
127	Qatar	USD	140
128	Rwanda	USD	100
129	Federația Rusă	USD	140
130	Salvador	USD	100
131	Sao Tome și Principe	USD	100
132	San Marino	euro	150
133	Senegal	USD	100
134	Serbia	euro	100
135	Sierra Leone	USD	100
136	Singapore	USD	150
137	Siria	USD	100
138	Slovacia	euro	150
139	Slovenia	euro	150
140	Somalia	USD	100
141	Spania	euro	150
142	Sri Lanka	USD	110
143	S.U.A.	USD	210
144	Sudan	USD	110
145	Suedia	euro	150
146	Surinam	USD	110
147	Tadjikistan	USD	100
148	Tanzania	USD	100
149	Taiwan	USD	110
150	Thailanda	USD	100
151	Togo	USD	100
152	Tunisia	USD	100
153	Turcia	USD	140
154	Turkmenistan	USD	110
155	Ucraina	USD	150
156	Uganda	USD	100
157	Ungaria	euro	150
158	Uruguay	USD	100
159	Uzbekistan	USD	100
160	Vatican	euro	150
161	Venezuela	USD	130
162	Vietnam	USD	120
163	Yemen	USD	110
164	Zair	USD	100
165	Zambia	USD	100
166	Zimbabwe	USD	120

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI
GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIM-MINISTRUL

DECIZIE
privind eliberarea domnului Constantin Robu
din funcția de secretar de stat,
șef al Corpului de control al prim-ministrului

Având în vedere Adresa Ministerului Afacerilor Interne nr. 246.334 din 17 ianuarie 2020, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/293 din 17 ianuarie 2020,

în temeiul art. 29 și al art. 31 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 1 alin. (1) lit. g) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 99/2008, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Constantin Robu se eliberează din funcția de secretar de stat, șef al Corpului de control al prim-ministrului.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 23 ianuarie 2020.
Nr. 86.

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIM-MINISTRUL

DECIZIE
privind numirea domnului Daniel Dragoș Tănăsioiu
în funcția de secretar de stat,
șef al Corpului de control al prim-ministrului

În temeiul art. 29 și al art. 31 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 1 alin. (1) lit. g) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 99/2008, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Daniel Dragoș Tănăsioiu se numește în funcția de secretar de stat, șef al Corpului de control al prim-ministrului.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 23 ianuarie 2020.
Nr. 87.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

ORDIN

privind conferirea Semnului onorific *În Serviciul Patriei*

În temeiul art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere Decizia civilă nr. 1.653 din data de 2.12.2019 pronunțată de Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă de contencios administrativ și fiscal,

ministrul afacerilor interne emite următorul ordin:

Art. 1. — Se conferă Semnul onorific *În Serviciul Patriei* pentru 25 de ani de activitate în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale potrivit anexei*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul afacerilor interne,
Marcel Ion Vela

București, 21 ianuarie 2020.
Nr. 8.

*) Anexa conține informații clasificate și urmează regimul Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN

privind stabilirea fondului anual de premiere pentru Loteria bonurilor fiscale, repartizarea acestuia pentru extragerile lunare aferente anului 2020, precum și pentru organizarea unor extrageri ocazionale ale Loteriei bonurilor fiscale

Având în vedere prevederile art. 2 alin. (1) și alin. (2) lit. a), precum și ale art. 7 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 10/2015 pentru organizarea Loteriei bonurilor fiscale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 166/2015, cu completările ulterioare,

în temeiul art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 4 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 10/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 166/2015, cu completările ulterioare,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Fondul anual de premiere pentru extragerile Loteriei bonurilor fiscale aferente anului 2020 este de 14.000.000 lei.

(2) Fondul de premiere prevăzut la alin. (1) se repartizează la nivelul de 1.000.000 lei pentru fiecare extragere lunară și se majorează cu sumele necesare rotunjirii valorii câștigului aferent unui bon fiscal, în condițiile art. 7 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 10/2015 pentru organizarea Loteriei bonurilor fiscale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 166/2015, cu completările ulterioare.

Art. 2. — (1) În data de 18 aprilie 2020 se organizează o extragere ocazională a Loteriei bonurilor fiscale.

(2) La extragerea prevăzută la alin. (1) participă bonurile fiscale emise în intervalul calendaristic cuprins între data de 22 ianuarie și data de 31 martie 2020, care îndeplinesc condițiile prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 10/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 166/2015, cu completările ulterioare.

Art. 3. — (1) În data de 20 decembrie 2020 se organizează o extragere ocazională a Loteriei bonurilor fiscale.

(2) La extragerea prevăzută la alin. (1) participă bonurile fiscale emise în intervalul calendaristic cuprins între data de 1 aprilie și data de 4 decembrie 2020, care îndeplinesc condițiile prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 10/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 166/2015, cu completările ulterioare.

Art. 4. — (1) Fondul de premiere alocat extragerilor prevăzute la art. 2 alin. (1), respectiv la art. 3 alin. (1) este de 1.000.000 lei pentru fiecare extragere ocazională.

(2) Fondul de premiere prevăzut la alin. (1) se majorează cu sumele necesare rotunjirii valorii câștigului aferent unui bon fiscal, în condițiile art. 7 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 10/2015, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 166/2015, cu completările ulterioare.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,
Vasile-Florin Cițu

București, 22 ianuarie 2020.
Nr. 93.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 62**din 9 decembrie 2019**

Dosar nr. 2.075/1/2019

Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile — președintele completului
Mari Ilie	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Curelea	— judecător la Secția I civilă
Mioara Iolanda Grecu	— judecător la Secția I civilă
Georgeta Stegaru	— judecător la Secția I civilă
Sorinela Alina Macavei	— judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Carmen Georgeta Negrilă	— judecător la Secția I civilă
Valentin Mitea	— judecător la Secția I civilă
Carmen Elena Popoiag	— judecător la Secția I civilă
Bianca Elena Țândărescu	— judecător la Secția I civilă
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Aurelia Rusu	— judecător la Secția I civilă

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept învestit cu soluționarea Dosarului nr. 2.075/1/2019 este constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (6) din Codul de procedură civilă și art. 274 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Laura-Mihaela Ivanovici, președintele Secției I civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Mihaela Lorena Mitroi, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Brașov — Secția civilă, în Dosarul nr. 74/119/2019, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar au fost depuse practica judiciară identificată și punctele de vedere teoretice ale instanțelor naționale, precum și raportul întocmit de judecătorul-raportor. Se mai referă asupra faptului că raportul a fost comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nefiind depuse de către părți puncte de vedere privind chestiunea de drept supusă judecării.

Președintele completului constată că nu există chestiuni prealabile sau excepții, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Curtea de Apel Brașov — Secția civilă a dispus, prin Încheierea din 1 august 2019, în Dosarul nr. 74/119/2019, sesizarea din oficiu a Înaltei Curți de Casație și Justiție în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: *în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea*

drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sintagma „dacă își continuă studiile o singură dată în fiecare formă de învățământ de zi” trebuie interpretată în sensul că persoana aflată în plasament care se înscrie la o facultate nu mai poate reveni pentru a se reînscrive la o altă specializare sau persoana aflată în situația respectivă se poate înscrie la o nouă facultate apreciindu-se că este vorba despre aceeași formă de învățământ, schimbându-se numai specializarea.

II. Dispozițiile legale incidente

2. Art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 272/2004) prevede că: *„La cererea tânărului, exprimată după dobândirea capacității depline de exercițiu, dacă își continuă studiile o singură dată în fiecare formă de învățământ de zi, protecția specială se acordă, în condițiile legii, pe toată durata continuării studiilor, dar fără a se depăși vârsta de 26 de ani.”*

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

3. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată la Tribunalul Covasna la data de 25 ianuarie 2019 cu nr. de dosar 74/119/2019, reclamanta Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Covasna a solicitat în contradictoriu cu părțile A (născută în 19 ianuarie 1998 — în plasament) și B (bunica maternă la care s-a dispus plasamentul) să fie dispusă încetarea măsurii de protecție specială a plasamentului, susținându-se că pârâta A, fiind majoră, nu mai justifică această măsură din moment ce și-a schimbat specializarea cursurilor de zi, mutându-se de la o facultate la alta.

4. Astfel, potrivit datelor cauzei, pentru pârâta A s-a dispus măsura de protecție specială prin plasament, în anul 2005, în baza unei hotărâri judecătorești definitive, la bunica maternă, deoarece, după divorțul părinților, în 2001, mama pârâtei a decedat, în anul 2004, iar fetița a rămas fără ocrotire părintească, tatăl nepăstrând legătura cu aceasta. Măsura plasamentului a fost menținută prin Sentința civilă nr. 362 din 14 aprilie 2016 pronunțată de Tribunalul Covasna în Dosarul nr. 325/119/2016, reținându-se că, la împlinirea vârstei de 18 ani, pârâta A se afla în continuarea studiilor, fiind în clasa a XI-a la învățământ de zi în cadrul Liceului Teoretic Székely Mikó din municipiul Sfântu Gheorghe.

5. Potrivit Adeverinței nr. xxx/09.10.2017, emisă de Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, pârâta A figura înscrisă în anul I de studii la această facultate, în anul universitar 2017/2018, în specializarea marketing, limba de predare maghiară, forma de învățământ — zi, forma de finanțare — buget.

6. Potrivit Adeverinței nr. xx/03.10.2018, emisă de Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, Facultatea de Filosofie, studenta A figurează înscrisă în anul universitar 2018/2019, în anul I de studii, învățământ cu frecvență, limba de studiu maghiară, forma de finanțare cu taxă.

7. La solicitarea primei instanțe, Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Istorie și Filosofie, a emis Adresa din 25 aprilie 2019 din care rezultă că pârâta A, la data emiterii adresei,

frecvența cursurile de zi ale Facultății de Istorie și Filosofie — specializarea filosofie — limba maghiară — nivel licență — anul I, în regim cu taxă, acumulând 27 de credite din 30/semestru (o disciplină restantă).

8. Reclamanta a fost sesizată prin Cererea nr. xxxxx/07.12.2018 de către pârâta A cu solicitarea menținerii măsurii plasamentului la bunica maternă, cu motivarea că se află în continuarea studiilor.

9. Reclamanta a solicitat încetarea măsurii plasamentului, susținând că nu sunt incidente dispozițiile art. 55 alin. (2) și (3) din Legea nr. 272/2004, deoarece petenta a renunțat la prima specializare și s-a înscris la o altă facultate, pierzând dreptul de a-și continua studiile „o singură dată” în această formă de învățământ.

10. Prin Sentința civilă nr. 285 din 25 aprilie 2019 pronunțată în Dosarul nr. 74/119/2019, Tribunalul Covasna a respins cererea de chemare în judecată formulată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Covasna privind încetarea măsurii plasamentului, reținând, în esență, că „tânăra își continuă studiile în aceeași formă de învățământ de zi, iar faptul că aceasta a schimbat specializarea după primul an de studii nu echivalează cu finalizarea sau schimbarea formei de învățământ”.

11. Împotriva acestei sentințe a formulat apel reclamanta Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Covasna, susținând nelegalitatea sentinței sub aspectul interpretării dispozițiilor art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 și arătând că pârâta, renunțând la cursurile de zi din cadrul primei facultăți, nu se mai poate înscrie la o altă facultate cu o altă specializare, chiar dacă este tot la cursuri de zi, deoarece textul menționat prevede că studiile se consideră continuate doar o singură dată în fiecare formă de învățământ.

12. Pârâta nu a formulat întâmpinare în cauză.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării care susțin admisibilitatea procedurii

13. Prin Încheierea din 1 august 2019, pronunțată în Dosarul nr. 74/119/2019, Curtea de Apel Brașov — Secția civilă a apreciat că sunt întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, pentru următoarele motive:

14. Completul de judecată este constituit la nivelul unei curți de apel și este investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță (apel) conform art. 136 alin. (1) raportat la art. 138 din Legea nr. 272/2004 și art. 7 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 76/2012*).

15. Soluționarea pe fond a cauzei depinde de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 în cazul copilului care beneficiază de protecție specială, devenit major, dar aflat în situația de a-și continua studiile într-o formă de învățământ de zi.

16. Astfel, obiectul cererii de chemare în judecată formulate de reclamanta Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Covasna în contradictoriu cu pârâta A, aflată în plasament la bunica maternă, cu care a fost investită instanța de fond, se referă la posibilitatea încetării măsurii de protecție specială a plasamentului în cazul în care pârâta, majoră la data sesizării instanței, s-a înscris în anul 2017 la o facultate — cursuri de zi, apoi, după anul I de studii, fără a promova anul, și-a schimbat specializarea, înscriindu-se în 2018 la o altă facultate cu o nouă specializare, tot cu frecvența la zi.

17. Problema de drept enunțată este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

18. După cum s-a subliniat în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, cerința noutății este îndeplinită atunci când chestiunea de drept își are izvorul în reglementări, chiar dacă

nu recent intrate în vigoare, cărora instanțele nu le-au dat, încă, o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial ori dacă se impun anumite clarificări, într-un context legislativ nou sau modificat, de natură să impună reevaluarea sau reinterpretarea normei de drept analizate.

19. În speță, nu este vorba despre un act normativ intrat recent în vigoare, ci de faptul că problema de drept nu a mai făcut obiectul unei analize și al unei dezlegări jurisprudențiale consecvente, neputându-se vorbi despre cristalizarea unei practici judiciare în această privință.

V. Punctul de vedere al titularului sesizării cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

20. Din punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea, sintagma „dacă își continuă studiile o singură dată în fiecare formă de învățământ de zi” din cuprinsul art. 55 alin. (2) al Legii nr. 272/2004 trebuie interpretată în sensul că persoana aflată în plasament care se înscrie la o facultate poate reveni pentru a se reînscris la o altă specializare la o nouă facultate, cursuri de zi, apreciindu-se că este vorba despre aceeași formă de învățământ, schimbându-se numai specializarea.

21. Această interpretare este în corelare și cu intenția legiuitorului exprimată în tot conținutul legii — aceea de protecție a copilului aflat în dificultate, cu atât mai mult cu cât la alin. (3) al aceluiași articol 55 din lege se prevede posibilitatea majorului de a fi menținut în plasament încă 2 ani, după împlinirea vârstei de 18 ani, chiar dacă nu este în continuarea studiilor, în scopul facilitării integrării sale sociale.

22. Această măsură poate fi menținută și în cazul majorului care își schimbă specializarea la cursurile din cadrul unei universități — forma învățământ universitar de zi, fiind în continuarea studiilor, cu condiția să nu depășească 26 de ani.

23. Doar dacă ar fi terminat cursurile unei facultăți — forma de învățământ cu frecvență (zi) și s-ar fi înscris la o a doua facultate tot cursuri de zi, s-ar putea aprecia că nu mai este vorba de continuarea cursurilor o singură dată în această formă de învățământ universitar, scopul legii fiind atins în sensul exprimat la art. 51 alin. (1) din Legea nr. 272/2004, potrivit căruia „Copilul are dreptul de a primi o educație care să îi permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității sale”, copilul dobândind o specializare care să îi confere accesul spre un loc de muncă.

24. Interpretarea pe care o dă acestui text de lege apelanta-reclamanta ar fi potrivită în situația în care majorul, până la împlinirea vârstei de 26 de ani, după absolvirea cursurilor unei facultăți forma de învățământ de zi, urmează cursurile de master tot forma de învățământ cu frecvență, fiind vorba de studii de nivel universitar cu aceeași formă de învățământ, conform art. 140 alin. (1) și (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 1/2011*).

25. Așadar, textul art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 trebuie interpretat în sensul că persoana aflată în plasament care se înscrie la o facultate poate reveni pentru a se reînscris la o altă specializare la o nouă facultate, cursuri de zi, apreciindu-se că este vorba despre aceeași formă de învățământ — de zi, nivel de învățământ universitar.

26. Această interpretare este în corelare și cu dezlegările date în practica judiciară sintagmei „continuarea studiilor” din conținutul art. 499 alin. (3) din Codul civil, în sensul că obligația părinților de a întreține copilul major, care nu a depășit 26 de ani, există indiferent dacă acesta este școlarizat în cadrul învățământului liceal, postliceal, universitar, cursuri cu frecvență de stat sau private, atât timp cât majorul nu realizează venituri, fiind în stare de nevoie (considerentele Deciziei nr. 65 din 1 octombrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 963 din

14 noiembrie 2018). Astfel s-ar asigura un tratament egal acestor două categorii de copii majori: cei aflați sub protecție specială, fiind lipsiți de ocrotirea părinților, și cei care beneficiază de o familie și de ocrotire părintească.

27. Instanța de trimitere a arătat că, spre deosebire de norma reprezentată de art. 499 alin. (3) din Codul civil care a cunoscut dezlegare din partea instanțelor concretizată într-o practică judiciară constantă, ce a împiedicat pronunțarea unei hotărâri prealabile, în speță, norma de drept analizată este neclară, necorelând formele de învățământ-zi cu nivelurile de învățământ, și a apreciat că, pentru a preîntâmpina o practică judiciară neunitară, este nevoie de o interpretare dată printr-o hotărâre prealabilă.

VI. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

28. Apelanta-reclamantă Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Covasna a apreciat că o astfel de sesizare ar fi inadmisibilă, deoarece textul de lege, respectiv art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, este clar, iar sesizarea nu privește o chestiune de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, ci se referă la însăși problema dedusă judecării. A mai arătat că pârâta A, fiind înscrisă în anul I la specializarea marketing din cadrul Facultății de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, nu și-a finalizat studiile și a renunțat la această specializare pentru ca, în același an, să își schimbe opțiunea de studii, înscriindu-se tot în anul I la o altă specializare în cadrul altei facultăți a aceleiași universități, tot cursuri de zi.

29. Intimatele-pârâte nu și-au exprimat punctul de vedere.

30. După comunicarea raportului, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nu au fost formulate de către părți puncte de vedere.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

31. Din datele comunicate de instanțele naționale la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție au rezultat următoarele aspecte:

32. Curțile de apel Alba Iulia, Craiova, Oradea, Pitești, Târgu Mureș, Suceava, Ploiești nu au identificat practică judiciară și nici nu au exprimat puncte de vedere teoretice.

33. De asemenea, curțile de apel Timișoara, Iași, Galați, Brașov, Bacău, Cluj nu au identificat practică judiciară, iar punctele de vedere teoretice exprimate au fost în sensul că, în interpretarea dispozițiilor art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, în situația în care persoana aflată în plasament se înscrie la o facultate poate reveni pentru a se înscrie la o altă specializare la o nouă facultate, apreciindu-se că este vorba despre aceeași formă de învățământ superior cu schimbarea specializării (în acest sens, judecătorii de la Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, opinia majoritară a judecătorilor din cadrul Secției I civile a Curții de Apel Galați și Tribunalului Galați, Tribunalul Bacău și judecătorii Bacău și Onești, Curtea de Apel Timișoara, opinia majoritară a judecătorilor Secției civile a Curții de Apel Iași și opinia judecătorilor din cadrul Secției civile a Tribunalului Vaslui, Secția I civilă a Curții de Apel Cluj, Tribunalul Cluj, Tribunalul Maramureș). În același sens au fost și opiniile exprimate la nivelul Curții de Apel București (Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie, Secția a IV-a civilă) și a instanțelor aflate în circumscripția teritorială a acesteia (Tribunalul București — secțiile a III-a, a IV-a și a V-a civile, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Giurgiu și judecătorii Giurgiu și Bolintin-Vale).

34. S-a argumentat făcându-se trimitere la dispozițiile art. 60 din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 10 decembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare, referitor la formele de organizare a activității didactice și s-a arătat că lămurirea înțelesului sintagmei „formă de învățământ de zi” din cuprinsul art. 55 alin. (2) al Legii nr. 272/2004 nu se poate realiza decât în

coroborare cu dispozițiile art. 23 și 25 din Legea nr. 1/2011 privitoare la formele de organizare a învățământului potrivit cărora sintagma „formă de învățământ de zi” se interpretează în sensul că include forma de învățământ cu frecvență, cu excluderea formei de învățământ la distanță.

35. Au fost înaintate două decizii ale Secției a III-a civile și pentru cauze cu minori și de familie a Curții de Apel București, care însă privesc situații de fapt diferite.

36. Un punct de vedere diferit a fost exprimat de judecătorii de la Judecătoria Baia Mare și de cei de la Judecătoria Tulcea și Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă.

37. Astfel, în opinia Judecătoriei Baia Mare, sintagma „dacă își continuă studiile o singură dată în fiecare formă de învățământ de zi” trebuie interpretată în sensul că persoana aflată în plasament care se înscrie la o facultate nu mai poate reveni pentru a se înscrie la o altă specializare.

38. Judecătoria Tulcea a opinat că persoana aflată în plasament poate să se înscrie la o specializare și apoi la o alta, dacă aceasta din urmă o continuă pe prima, fără repetarea anului sau a anilor precedenți din specializarea anterioară. În caz contrar se încalcă condiția conform căreia studiile se continuă o singură dată, sens în care s-a apreciat că nici repetarea anului în cadrul aceleiași specializări nu este permisă. În acest fel se vor evita situațiile în care majorii se înscriu la facultate nu cu intenția de a o finaliza, ci de a beneficia de măsurile de protecție socială până la vârsta de 26 de ani.

39. Complementar acestei opinii, Curtea de Apel Constanța a apreciat că sintagma „o singură dată” se referă la parcurgerea unei singure etape de studiu, indiferent de forma de învățământ. Spre exemplu, în ipoteza în care persoana se înscrie pentru studii de licență pentru un anumit domeniu, cum ar fi Drept, și apoi renunță pentru a se înscrie de pildă la Medicină, condiția prevăzută de art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 nu este îndeplinită, nefiind vorba de „continuarea studiilor o singură dată”. În acest caz există o întrerupere a studiilor și începerea altora noi, astfel că nu este îndeplinită cerința de continuitate. Dacă însă în cadrul aceluiași domeniu de studiu persoana vizată își schimbă specializarea, însă continuă studiile în cadrul aceleiași facultăți (de exemplu, în cadrul domeniului Drept trece de la studii juridice la studii administrative), valorificând etapa parcursă anterior, este îndeplinită condiția continuității.

40. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția judiciară — Serviciul judiciar civil, prin Adresa nr. 2.062/C/2.793/III-5/2019 din 2 septembrie 2019, a comunicat că nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

41. Dispozițiile art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 nu au făcut obiectul controlului de constituționalitate.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

42. Prin raportul întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (7) din Codul de procedură civilă, judecătorul-raportor a apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile nu îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, sub aspectul existenței unei chestiuni de drept reale, veritabile, având un grad de dificultate ridicat.

43. Asupra rezolvării de principiu a chestiunii de drept sesizate, pentru ipoteza în care completul desemnat în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile ar ajunge la concluzia întrunirii condițiilor de admisibilitate a sesizării, opinia judecătorului-raportor a fost în sensul că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, sintagma „dacă își continuă studiile o singură dată în fiecare formă de învățământ de zi” se interpretează în sensul că persoana aflată în continuarea studiilor care se înscrie la o nouă facultate/specializare beneficiază de protecție specială în

condițiile prevăzute de art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, în măsura în care programul corespunzător de studii universitare de licență la care s-a înscris inițial nu este finalizat.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

44. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

Asupra admisibilității sesizării

45. Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, *„Dacă, în cursul judecătii, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constată că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”*.

46. Conform art. 520 alin. (1) și (2) din același cod, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție se face de către completul de judecată după dezbateri contradictorii, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 519, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac. Dacă prin încheiere se dispune sesizarea, aceasta va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării, potrivit dispozițiilor art. 519, punctul de vedere al completului de judecată și al părților, iar prin încheiere cauza va fi suspendată până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

47. Din cuprinsul prevederilor legale enunțate anterior se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ, după cum urmează: existența unei cauze aflate în curs de judecată; instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție trebuie să judece cauza în ultimă instanță; cauza care face obiectul judecătii să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza în ultimă instanță; soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere; chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă; chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

48. Procedând la analiza asupra admisibilității sesizării, se constată că primele condiții sunt îndeplinite, întrucât Curtea de Apel Brașov este legal investită cu soluționarea unei cereri de apel, în ultimă instanță, conform art. 136 alin. (1) raportat la art. 138 din Legea nr. 272/2004 și art. 7 din Legea nr. 76/2012.

49. Totodată, este îndeplinită cerința ca problema de drept să fie nouă și asupra chestiunii de drept să nu se fi pronunțat Înalta Curte de Casație și Justiție și nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, în contextul în care nu există sesizări pentru dezlegarea unei chestiuni de drept sau a unui recurs în interesul legii, pe rol sau soluționate, care să privească interpretarea art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004.

50. Este adevărat că prin Decizia nr. 65 din 1 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 963 din 14 noiembrie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a avut de soluționat sesizarea formulată de Tribunalul Gorj — Secția I civilă, în Dosarul nr. 11.349/318/2017, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind interpretarea sintagmei *„continuarea studiilor”* cuprinse în dispozițiile art. 499 alin. (3) din Codul civil, iar sesizarea a fost respinsă ca inadmisibilă, nefiind îndeplinite cerințele noutății și existenței unei reale probleme de drept, dar în speța de față problema pusă în discuție este diferită și aduce elemente noi.

51. Astfel, în situația anterioară se punea problema interpretării art. 499 alin. (3) din Codul civil, potrivit căruia *„Părinții sunt obligați să îl întrețină pe copilul devenit major, dacă se află în continuarea studiilor, până la terminarea acestora, dar fără a depăși vârsta de 26 de ani”*, prin raportare la art. 23 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 1/2011 ce reglementează învățământul postliceal ca formă de învățământ preuniversitar, în sensul de a se considera că beneficiază de pensie de întreținere și copilul major, care a împlinit vârsta de 18 ani și care urmează cursuri de învățământ postliceal, fără a depăși vârsta de 26 de ani.

52. Or, în speța de față, ceea ce a generat nelămurirea instanței nu a fost sintagma *„continuarea studiilor”*, ci sintagma *„își continuă studiile o singură dată în fiecare formă de învățământ de zi”*.

53. De asemenea, soluționarea pe fond a cauzei depinde de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, în cazul copilului care beneficiază de protecție specială, devenit major, dar aflat în situația de a-și continua studiile într-o formă de învățământ de zi.

54. Astfel, obiectul cererii de chemare în judecată formulate de reclamanta Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Covasna în contradictoriu cu părâta aflată în plasament, cu care a fost investită instanța de fond, se referă la posibilitatea încetării măsurii de protecție specială a plasamentului în cazul în care părâta, majoră la data sesizării instanței, s-a înscris la o facultate — cursuri de zi, apoi, după anul I de studii, fără a promova anul, s-a înscris la o altă facultate cu o altă specializare, tot cu frecvența la zi.

55. Apelul cu care a fost investită Curtea de Apel Brașov vizează tocmai interpretarea dispozițiilor art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, interpretare care este esențială pentru rezolvarea cauzei.

56. Acest text de lege ridică probleme de interpretare, de o relativă dificultate, dat fiind că există o necorelare între prevederile art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 și cele ale Legii nr. 1/2011 în ceea ce privește reglementarea și organizarea formelor de învățământ, aspect ce implică riscul unor dezlegări diferite ulterioare în practica judiciară, chestiunea de drept fiind de actualitate.

57. În cauză este îndeplinită situația premisă a iminenței apariției unei practici judiciare neunitare, așa cum rezultă din analiza punctelor de vedere divergente exprimate de instanțele naționale.

58. Prin urmare, sesizarea întrunește cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, astfel încât se impune a se da eficiență mecanismului de unificare reprezentat de pronunțarea unei hotărâri prealabile, în vederea atingerii dezideratului acestei instituții procesuale, respectiv preîntâmpinarea soluționării diferite a unei chestiuni de drept de către instanțele judecătorești (control *a priori*), determinând și efectul asigurării securității raporturilor juridice.

Asupra fondului sesizării

59. Rezolvarea de principiu a chestiunii de drept presupune o corelare a normelor ce reglementează instituirea măsurilor de protecție specială prevăzute de Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului cu cele privind organizarea sistemului de învățământ din Legea educației naționale nr. 1/2011.

60. Sub acest aspect se poate observa că Legea educației naționale nr. 1/2011 face vorbire de învățământ preuniversitar, învățământ superior, învățământ postuniversitar.

61. Conform art. 22 alin. (2) din același act normativ, învățământul preuniversitar este organizat pe niveluri, forme de învățământ și, după caz, filiere și profiluri și asigură condițiile necesare pentru dobândirea competențelor-cheie și pentru profesionalizarea progresivă.

62. Art. 23 alin. (1) din Legea nr. 1/2011 vine să detalieze care sunt nivelurile din învățământul preuniversitar, respectiv: a) educația timpurie (0—6 ani), formată din nivelul antepreșcolar

(0—3 ani) și învățământul preșcolar (3—6 ani); b) învățământul primar, care cuprinde clasa pregătitoare și clasele I—IV; c) învățământul secundar, care cuprinde: (i) învățământul secundar inferior sau gimnazial, care cuprinde clasele V—VIII; (ii) învățământul secundar superior, care poate fi: — învățământ liceal, care cuprinde clasele de liceu IX—XII/XIII; — învățământ profesional cu durata de minimum 3 ani; d) învățământul terțiar nonuniversitar, care cuprinde învățământul postliceal.

63. Formele de organizare a învățământului preuniversitar sunt, conform art. 25 din Legea nr. 1/2011: învățământ cu frecvență și învățământ cu frecvență redusă.

64. În schimb, pentru învățământul superior, legiuitorul optează pentru împărțirea acestuia în „programe de studii”, și nu în „niveluri de învățământ”.

65. Astfel, conform art. 140 din Legea nr. 1/2011, în învățământul superior există programele de studii universitare de licență care se pot organiza la următoarele forme de învățământ: cu frecvență, cu frecvență redusă și la distanță; programele de studii universitare de master ce se pot organiza la următoarele forme de învățământ: cu frecvență și cu frecvență redusă și programele de studii universitare de doctorat ce se pot organiza, de regulă, la forma de învățământ cu frecvență și, prin excepție, și la forma de învățământ cu frecvență redusă.

66. De altfel, în cadrul Legii nr. 1/2011, legiuitorul a arătat la art. 142 alin. (7) că persoana admisă la un program de studii universitare de licență, master sau doctorat are calitatea de student, respectiv student-doctorand, pe întreaga perioadă a prezenței sale în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la susținerea examenului de finalizare a studiilor sau exmatriculare, mai puțin pe perioadele de întrerupere a studiilor, aceste examene de finalizare a studiilor în învățământul superior fiind, conform art. 143 din aceeași lege: a) examen de licență, pentru ciclul de studii universitare de licență sau examen de diplomă pentru învățământul din domeniul științelor ingineresti; b) examen de disertație, pentru ciclul de studii universitare de master; c) examen de susținere publică a tezei de doctorat; d) examen de certificare, pentru programele de studii postuniversitare de tip specializare; e) examen de selecție, care precedă examenul de licență, în cazul studenților/absolvenților care provin de la instituții de învățământ superior și/sau programe de studii care au intrat în lichidare.

67. Este cert, raportat la cele arătate anterior, că în speța avută spre soluționare de către instanța de trimitere persoana care reclamă beneficiul dispozițiilor art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 nu a finalizat programul de studii universitare de licență, ci doar a schimbat specializarea/facultatea.

68. Având în vedere că în acest caz nu se poate reține că ar fi vorba de finalizarea unui program de studii universitare și înscrierea la un alt program de studii universitare — de licență, master ori doctorat, se poate concluziona că, în cauză, nu se pune problema schimbării formei de învățământ/programului de studiu/nivelului de învățământ, ci de schimbarea specializării pentru care s-a optat inițial în cadrul aceluiași program de studii universitare de licență, în forma de organizare — zi, fără ca cel început anterior să fie finalizat.

69. Trebuie observat că noțiunea „zi” din cadrul textului supus interpretării a fost inserată încă de la adoptarea Legii nr. 272/2004, care în forma inițială statua, la art. 51 alin. (2), următoarele: „La cererea tânărului, exprimată după dobândirea capacității depline de exercițiu, dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ de zi, protecția specială se acordă, în condițiile legii, pe toată durata continuării studiilor, dar fără a se depăși vârsta de 26 de ani.”

70. La acel moment, conținutul textului era în deplină concordanță cu dispozițiile art. 15 alin. (10) din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 606 din 10 decembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 84/1995) — în vigoare de la 30 august 1995 până la 8 februarie 2011, când a fost abrogată și înlocuită prin Legea nr. 1/2011 — potrivit căreia „*formele de organizare a învățământului sunt: învățământ de zi, seral, cu frecvență redusă, la distanță, (...)*”.

71. Conform considerentelor ce vor fi arătate în continuare, se impune concluzia că noțiunea „*învățământ de zi*” din Legea nr. 84/1995 își găsește corelarea în noțiunea „*învățământ cu frecvență*” din actul normativ ulterior.

72. Astfel, conform art. 139 din Legea nr. 1/2011, „*Formele de organizare a programelor de studii sunt: a) cu frecvență, caracterizată prin activități de învățământ și/sau de cercetare programate pe durata întregii zile, specifice fiecărui ciclu de studii universitare, aproximativ uniform distribuite săptămânal/zilnic pe parcursul semestrului și presupunând întâlnirea nemijlocită, în spațiul universitar, a studenților cu cadrele didactice și de cercetare; b) cu frecvență redusă, caracterizată prin activități dedicate mai ales unor cursuri de sinteză și pregătirii aplicative, programate în mod compact și periodic, presupunând întâlnirea nemijlocită, în spațiul universitar, a studenților cu cadrele didactice de predare, completate de alte mijloace de pregătire specifice învățământului la distanță; c) la distanță, caracterizată prin utilizarea unor resurse electronice, informatice și de comunicații specifice, activități de autoînvățare și autoevaluare completate de activități specifice de tutorat*”.

73. Dintre cele trei forme de organizare a învățământului, potrivit Legii nr. 1/2011, numai forma de învățământ „*cu frecvență*” presupune activități de învățământ pe durata întregii zile, specifice fiecărui ciclu de studii universitare, aproximativ uniform distribuite săptămânal/zilnic, care sunt echivalente formei de învățământ „*zi*” din reglementarea anterioară.

74. Singura modificare a conținutului textului supus analizei față de redactarea inițială s-a efectuat ulterior intrării în vigoare, la data de 9 februarie 2011, a Legii nr. 1/2011, prin art. I pct. 26 din Legea nr. 257/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 607 din 30 septembrie 2013, care a introdus sintagma „*dacă își continuă studiile o singură dată în fiecare formă de învățământ de zi*”.

75. Astfel, intenția legiuitorului este clară în contextul în care rezultă că se urmărește ca după finalizarea fiecărui nivel de învățământ preuniversitar sau program de studii universitare enunțat de Legea nr. 1/2011 să nu se mai poată urma încă o dată aceeași „*formă de învățământ*”.

76. Raționamentul este același cu cel al interpretării dispozițiilor art. 499 alin. (3) din Codul civil, dată de jurisprudență, și care rezultă implicit și din considerentele Deciziei nr. 65 din 1 octombrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în sensul că obligația părinților de a întreține copiii majori aflați în continuarea studiilor (ca și ocrotirea copiilor majori aflați sub protecție specială — *n.n.*) decurge din starea de nevoie în care se află aceștia, când, urmând cursurile zilnice ale unei forme de învățământ, nu se pot angaja sau desfășura o activitate remunerată.

77. Or, câtă vreme au fost finalizate „o dată” nivelurile de învățământ preuniversitar/programele de studii universitare, prevăzute de lege, care ar permite accederea la un loc de muncă care să îi asigure persoanei ocrotite resursele necesare traiului, opțiunea de a începe o nouă „formă de învățământ”, de același fel, nu se mai circumscrie stării de nevoie, ca și condiție esențială a instituirii unei forme de protecție specială impusă de art. 55 din Legea nr. 272/2004.

78. Concluzionând, sintagma „o singură dată” se referă la parcurgerea, dar și finalizarea unei singure etape de studiu, la zi/cu frecvență, fără a putea fi reluată după finalizare aceeași etapă — nivel de învățământ preuniversitar/program de studii universitare, iar sintagma „fiecare formă de învățământ” se referă la nivelurile de învățământ/programele de studii (spre exemplu, liceal, postliceal, studii cu licență, de masterat, doctorat), în sensul că finalizarea unei etape de studiu nu exclude parcurgerea și a celorlalte (caz în care legiuitorul ar fi

folosit expresii de genul „își continuă studiile o singură dată în una din formele de învățământ de zi” sau „își continuă studiile o dată într-o singură formă de învățământ de zi”).

79. Prin urmare, în înțelesul art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, persoana aflată în continuarea studiilor, care beneficiază de protecția specială prevăzută de lege, se poate înscrie la o nouă facultate/specializare în măsura în care programul de studii universitare de licență la care s-a înscris inițial nu este finalizat.

80. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Brașov — Secția civilă, în Dosarul nr. 74/119/2019, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sintagma „dacă își continuă studiile o singură dată în fiecare formă de învățământ de zi” se interpretează în sensul că persoana aflată în continuarea studiilor care se înscrie la o nouă facultate/specializare beneficiază de protecție specială în condițiile prevăzute de art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, în măsura în care programul corespunzător de studii universitare de licență, conform art. 140 alin. (1) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, la care s-a înscris inițial nu este finalizat.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 9 decembrie 2019.

PREȘEDINTELE SECȚIEI I CIVILE
LAURA-MIHAELA IVANOVICI

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Mitroi

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 229933